

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Gymnázium Augusta Horislava Škultétyho, Školská 21, Veľký Krtíš, 990 01
4. Názov projektu	Gramotnejšie gymnázium
5. Kód projektu ITMS2014+	NFP312011V632
6. Názov pedagogického klubu	Klub učiteľov zameraných na rozvoj čitateľskej gramotnosti
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	17.3.2022
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	Gymnázium Augusta Horislava Škultétyho Veľký Krtíš
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Miroslava Babicová
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.gahsvk.edu.sk/gramotnost

11. Manažérske zhrnutie:

Hlavné priority výberu kľúčových kompetencií

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Témou stretnutia bolo: rozvoj osobnosti človeka v priebehu celého života, aktívne občianstvo a zapojenie sa do spoločnosti, zamestnateľnosť človeka na trhu práce. Aj v podmienkach slovenského školstva je potrebné rozvíjať v deťoch, žiakoch, študentoch i dospelých také zručnosti a schopnosti – čiže kompetencie, ktoré podľa Tureka (2005) umožnia jednotlivcovi vykonávať rôzne povolania, zastávať rôzne pracovné pozície a funkcie – teda sú využiteľné vo väčšine povolanií (aj nových). Okrem toho sú zárukou úspešného vyrovnávania sa človeka s rýchlymi zmenami v osobnom, pracovnom i spoločenskom živote, a zároveň adekvátneho riešenia množstva problémov najrozmanitejších oblastí ľudského života, ktoré sú často nepredvídateľné. **Takéto kompetencie sa v odbornej literatúre nazývajú kľúčové kompetencie.**

Kompetenciu môžeme chápať ako prienik získaných vedomostí, nadobudnutých schopností, zručností, formujúcich sa postojov, hodnotovej orientácie, motívov k činnosti. Vzájomné vzťahy uvedených aspektov sú úzko prepojené a významne sa ovplyvňujú:

□ *Schopnosť* ako psychická vlastnosť osobnosti je podmienkou úspešného vykonávania nejakej komplexnej činnosti (schopnosť myslieť logicky) a jej miera závisí od vrodených vlôh a získaných predpokladov (napr. učením). Schopnosti tvoria výkonovú stránku osobnosti.

□ *Zručnosť* predstavuje špecializovanú schopnosť vykonávať konkrétnu činnosť (napr. robiť si pri čítaní poznámky).

□ *Kompetencia* je správanie (činnosť, komplex činnosti), ktoré charakterizuje vynikajúci výkon v niektorej oblasti činnosti (Turek, 2008).

Charakteristiky kompetencie

A. Má činnostný charakter

Formuje na základe osobnej praktickej skúsenosti a činnosti, zároveň je pripravená realizovať sa v praxi.

B. Je komplexným celkom

Obsahuje v sebe vedomosti, zručnosti, postoje a ďalšie zložky, ktoré boli doteraz vnímané viac samostatne.

C. Má procesuálny charakter

Nevyjadruje trvalý stav, ale mení svoju kvalitu počas celého života. Nezastaráva ako poznatky, ale má schopnosť stále sa rozvíjať (preto môže byť základom celoživotného učenia sa a osobnej flexibility).

D. Je dynamická a rozvinutá na rôznej úrovni

Štruktúra kľúčových kompetencií

Ak hovoríme, že človek koná kompetentne, znamená to, že v rámci vlastnej kompetenčnej roviny využíva komplexné schopnosti v spoločnom pôsobení sociálnych kompetencií, kompetencií vo vzťahu k vlastnej osobe a kompetencií v oblasti metód.

A. *Sociálne kompetencie:*

- schopnosť tímovej spolupráce,
- schopnosť kooperovať,
- schopnosť riešiť konfliktné situácie

B. *Kompetencie vo vzťahu k vlastnej osobe:*

- uvedomovanie si a oceňovanie vlastnej hodnoty,
- primerané sebahodnotenie, sebaobraz,

- sebareflexia,
- uvedomené rozvíjanie vlastných hodnôt a sebaobrazu,
- schopnosť posudzovať a rozvíjať sám seba.

C. Kompetencie v oblasti metód:

- plánovite, cieľavedome a systematicky využívať odborné vedomosti,
- ponúkať tvorivé riešenia, nové prístupy,
- nové informácie klasifikovať, analyzovať, systematizovať,
- poznatky dávať do kontextu, hľadať súvislosti,
- kriticky myslieť a hodnotiť,
- zvažovať šance a riziká (Belz, Siegrist,2001)

Medzinárodná komisia UNESCO definovala v programe *Vzdelávanie pre 21. storočie* tieto **štyri piliere vzdelávania**:

1. Učiť sa poznávať – spojením širokých všeobecných vedomostí a zručností, ktoré sú síce osvojované v malom počte vyučovacích predmetov, ale do hĺbky. Čo nejde do hĺbky, nemá zmysel vyučovať. Súčasne to znamená **učiť sa učiť**, aby bolo možné využívať vzdelávacie príležitosti po celý život. Tento pilier zdôrazňuje ovládanie nástrojov, pomocou ktorých môže človek skúmať, chápať nové informácie a celoživotne sa rozvíjať. Za skutočný poznatok sa považuje ten, ktorý človek skonštruuje a dospeje k nemu sám.

2. Učiť sa konať. Znamená to osvojiť si nielen profesijné zručnosti, ale aj kompetenciu vyrovnávať sa s rôznymi sociálnymi a pracovnými situáciami, pracovať v tímoch, učiť sa byť aktívnym riešiteľom životných situácií, a nie pasívnym, manipulovaným objektom, učiť sa slobodne rozhodovať.

3. Učiť sa žiť spoločne – žiť a pracovať s inými ľuďmi. Riešiť konflikty v zmysle úcty a hodnôt vzájomného porozumenia, tolerancie a mieru. Vážiť si, rešpektovať a tolerovať odlišnosti. Nebojovať s inými ľuďmi, nechciet ich ovládať, kooperovať s nimi. Správať sa k svojmu okoliu zodpovedne a mravne.

4. Učiť sa byť – znamená to byť autentickou osobnosťou, ktorá vie čo chce, riadi si vlastný život, nachádza zmysel vlastného života, vlastné šťastie a identitu.

Kľúčové kompetencie v Slovenskej republike

V základnom strategickom dokumente vlády Slovenskej republiky v oblasti výchovy a vzdelávania v projekte *MILÉNIUM Národný program výchovy a vzdelávania v Slovenskej republike na najbližších 15 až 20 rokov* (MŠ SR, 2002, In Turek, 2005) patrí rozvíjanie kľúčových kompetencií medzi hlavné ciele výchovy a vzdelávania.

„Kompetencie sa vymedzujú ako spôsobilosť človeka preukázať vedomosti, zručnosti, schopnosti v praktickej činnosti. Majú nadpredmetový charakter a ich realizácia je viazaná skôr k metódam vyučovania ako k obsahu učiva“ (Turek, 2005, s. 65).

Za kľúčové kompetencie sa v tomto dokumente považujú:

☐ **komunikačné schopnosti a spôsobilosti** – znamenajú schopnosti ústne a písomne sa vyjadrovať, vysvetľovať, čítať s porozumením, vyhľadávať, uchovávať poznatky v pamäti a používať ich, komunikovať a tvoriť informácie, a to aj v cudzích jazykoch, ☐ **personálne a interpersonálne schopnosti** obsahujú spôsobilosti sebazdokonaľovania a výkonnosti, schopnosti racionálne a samostatne sa celý život vzdelávať, kontrolovať sa, regulovať svoje správanie, tvoriť progresívne medziľudské vzťahy, schopnosť tímovej práce, preberania zodpovednosti, ďalej schopnosti starať sa o svoje zdravie a životné prostredie, spôsobilosť byť tolerantným, rešpektovať všeludské etické hodnoty, uznávať ľudských práv a slobôd, a pod.,

☐ **schopnosti tvorivo a kriticky riešiť - schopnosti tvorivo a kriticky riešiť problémy** – identifikovať ich, analyzovať, navrhovať riešenia, reflexívne ich zhodnocovať a učiť sa z nich, vedieť pracovať aj v náročných, záťažových podmienkach,

pracovať s modernými informačnými technológiami - zručnosti pracovať s osobným počítačom, internetom, využívať rozličné informačné zdroje a informácie v pracovnom aj mimopracovnom čase,

realizácia numerických, symbolických aplikácií patrí v odbornom a prírodovednom vzdelávaní medzi kľúčové kompetencie,

formovať občiansku spoločnosť, ide o schopnosť občanov prispievať na miestnej, štátnej, európskej i globálnej úrovni k rozvíjaniu demokratického systému spoločnosti, k trvale udržateľnému hospodárskemu a sociálnemu rozvoju štátu so zodpovednosťou voči životnému prostrediu a zachovaniu života na zemi.

Jednou z hlavných náplňou klubu bolo zhrnutie stratégií výučby vedúcich k naplneniu kľúčových kompetencií.

Stratégie výučby

Sú to spoločné metodické postupy učiteľov (metódy a formy, aktivity, príležitosti, pravidlá) vo výučbe (na úrovni školy alebo na úrovni vyučovacieho predmetu) i mimo nej, spoločné pre všetkých učiteľov (školy alebo vyučovacieho predmetu), ktorými škola (vyučovací predmet) cielene, systematicky utvára a rozvíja kľúčové kompetencie žiakov.

Blaško, 2010 (<http://web.tuke.sk/kip/main.php?om=1300&res=low&menu=1310>) uvádza niektoré **možné stratégie na úrovni školy**, ktoré modifikujeme podľa stupňa vzdelávania:

Konstruktivistický prístup k výučbe: poznávanie ako postupný proces charakterizovaný predovšetkým vlastnou aktivitou dieťaťa/žiaka. Učiteľ má v tomto procese úlohu facilitátora. Tieto prístupy pracujú so skúsenosťami dieťaťa/žiaka a smerujú k vyššej úrovni poznávania, rozvíjania vyšších foriem myslenia. Ich súčasťou je metakognitívne učenie sa, keď si dieťa/žiak uvedomuje, premýšľa o tom, ako sa učil, čo mu pomáhalo v učení sa a čo sa potrebuje učiť ďalej - poznáva svoje poznávanie (rozvíjanie predovšetkým učebných kompetencií).

Výučba riešením problémov

Výučba s uzavretým cyklom svojou koncepciou učebných činností detí/žiakov, metód a foriem práce učiteľa, je systémom výučby, ktorý plne uplatňuje stratégiu výučby riešením problémov (rozvíjanie celého systému kľúčových kompetencií). Učiteľ kladie dôraz na vzájomné diskusie detí/žiakov, ktorí po vypočutí argumentov môžu priamo na príspevok každého spolužiaka reagovať. Tým je možné zabrániť častým učiteľovým úpravám príspevkov detí/žiakov.

Výučba v projektoch

Žiaci počas školského roka (resp. v kratšom časovom vymedzení) vypracúvajú rozsiahlejšie práce (ročníkové, seminárne), žiacke projekty, výsledky ktorých prezentujú s využitím informačno-komunikačných technológií (IKT) ostatným žiakom triedy či školy

Využívanie IKT

Žiak plní úlohy, pri ktorých bude využívať počítač a jeho príslušenstvo na získavanie informácií i tvorbu výstupov (napr. laboratórne protokoly, počítačové prezentácie). Je vhodné a zmysluplné umožňovať žiakovi podieľať sa na tvorbe internetovej stránky školy (informačné, komunikačné, personálne a sociálne, pracovné a podnikateľské, občianske a kultúrne kompetencie).

Skupinové učenie sa

Deti/žiaci riešia zadané úlohy vo dvojiciach i v skupinách. Výsledky dosiahnuté v skupine potom určité dieťa/ žiak prezentuje ostatným. Takto sú deti/žiaci vedení k pomoci spolužiakom s menej výraznými školskými úspechmi k hodnoteniu vlastných výkonov i výkonov ostatných (personálne a sociálne, komunikačné kompetencie).

□ **Sebahodnotenie detí/žiakov**

Odporúča sa pri hodnotení práce dieťaťa/žiaka využívať jeho portfólio, vlastný plán, samostatné hodnotenie práce, osobné rozhovory (personálne a sociálne kompetencie). V tomto procese je nevyhnutné dôsledne dbať na stanovovanie primeraných požiadaviek pre dieťa/žiaka, aby mohlo/mohol rozvíjať vlastný pozitívny sebaobraz.

Školský časopis, rozhlasové relácie, školské kultúrne podujatia

Ak učiteľ, škola umožní dieťaťu/žiakovi podieľať sa na tvorbe školského časopisu ako prostriedku komunikácie medzi žiakmi a verejnosťou, na príprave školských rozhlasových relácií, školských kultúrnych podujatí, podporuje tým rozvíjanie komunikačných, podnikateľských a pracovných, občianskych a kultúrnych kompetencií.

□ **Podieľanie sa na tvorbe pracovného prostredia, na riadení kvality a autoevalvácii školy**

Dieťa/žiak sa aktívne podieľa na tvorbe pracovného prostredia, skultúrňovaní priestorov školy, partnersky sa vyjadruje k jej programu a prevádzke (napr. cez žiacke rady), zúčastňuje sa na hodnotení školy – dotazníkmi na meranie kvality, autoevalváciou, a pod. (pracovné a podnikateľské, občianske a kultúrne kompetencie).

□ **Reprezentácia školy žiakmi**

Učiteľ, škola umožňujú dieťaťu/žiakovi príležitosť reprezentovať školu v predmetových olympiádach, stredoškolskej odbornej činnosti, športových súťažiach, prezentáciách, prehliadkach, kultúrnych predstaveniach (podnikateľské a pracovné, občianske a kultúrne kompetencie).

Venovali sme sa zamestnateľnosti, ktorá je dôležitým výsledkom vzdelávania mladého človeka

Zamestnateľnosť je :

- Schopnosť nájsť si prvé zamestnanie na trhu práce (z tohto pohľadu by malo byť na rozvoj základných zručností z oblasti zamestnateľnosti súčasťou školských programov)
- Schopnosť udržať si zamestnanie a zvládať prechody medzi rôznymi zamestnaniami, vrátane prípadných období nezamestnanosti
- Schopnosť získať nové zamestnanie v prípade straty zamestnania.

Okrem toho sa zamestnateľnosť týka aj schopnosti nájsť si a udržať kvalitné zamestnanie, ktoré zodpovedá úrovni jeho vzdelania a zručností.

Faktory zamestnateľnosti:

Potenciál konkrétneho uchádzača o zamestnanie samozrejme nezávisí len od neho samého – často je výrazným faktorom situácia na trhu práce (nedostatok príležitostí na miestnom trhu práce, nízka mzdová úroveň, nedostupnosť štandardných foriem zamestnania). S narastajúcim nedostatkom pracovnej sily, ktorý Slovensko výrazne pociťuje, ale bude dôležitosť individuálnych faktorov zamestnateľnosti v porovnaní s faktormi trhu práce narastať. Rozvoj zamestnateľnosti občanov má teda širšie ekonomické súvislosti a dopady.

Existuje mnoho prístupov a výskumov o tom, aké faktory ovplyvňujú zamestnateľnosť konkrétneho človeka, z pohľadu služieb zamestnanosti je ale podstatné nasledovné delenie:

A: Tvrdé faktory zamestnatel'nosti

Ide o faktory, ktoré sú relatívne stabilnejšie v čase a nie je možné ich poradenskou intervenciou priamo ovplyvniť. Medzi ne patrí napríklad úroveň vzdelania, gramotnosť, pracovné návyky, nadobudnuté odborné skúsenosti, vedomosti a zručnosti, demografické charakteristiky a pod. Tieto charakteristiky je možné ovplyvniť rôznymi nástrojmi aktívnej politiky na trhu práce, napríklad účasťou na rekvalifikačnom kurze, absolventskej praxi a pod.

B: Mäkké faktory zamestnatel'nosti

Ide o faktory, ktoré súvisia so schopnosťou UoZ identifikovať, mobilizovať, využiť a ďalej rozvíjať svoj vlastný potenciál pri efektívnom navigovaní pracovným a osobným životom. Oproti tvrdým faktorom zamestnatel'nosti sú tieto spravidla premenlivejšie v čase, ale najmä je možné ich významným spôsobom ovplyvniť cielenou odbornou poradenskou intervenciou.

Do tejto skupiny spravidla zaraďujeme dve skupiny zručností:

- **Zručnosti pre riadenie vlastnej kariéry:** zručnosti, ktoré umožňujú jednotlivcom štruktúrovaným spôsobom zbierať, analyzovať, syntetizovať a usporiadať si informácie o sebe, vzdelávaní a povolaniach, ako aj zručnosti plánovať a realizovať životné rozhodnutia a tranzície
- **Zručnosti pre hľadanie zamestnania:** konkrétnejšie zručnosti súvisiace so sebaaprezentáciou (životopis, motivačný list, komunikačné zručnosti), vyhľadávaním informácií o trhu práce, nadväzovaním a využívaním kontaktov a pod.

Rozvoj kľúčových kompetencií žiaka ho pripravuje aj na aktívne občianstvo, to znamená na jeho začleňovanie sa do spoločnosti a účasť na občianskom živote. Na pôde našej školy sa výchova k občianstvu uplatňuje viacerými formami, napríklad prácou žiakov v rade školy, zapájaním sa do dobrovoľníckej činnosti.

Výsledkom rozvoja kľúčových kompetencií je aj tendencia k celoživotnému vzdelávaniu.

13. Závěry a doporučení:

Odporúčame :

Nadále sledovať odbornú literatúru v oblasti rozvoja kľúčových kompetencií a aplikovať poznatky na podmienky našej školy.

Dôsledne uplatňovať pestrú škálu stratégií a metód ,ktoré vedú k rozvoju kľúčových stratégií

Vytvárať pre žiakov školy podmienky pre zapojenosť do občianskych aktivít.

Viesť žiakov k uvedomeniu si potreby celoživotného vzdelávania.

Rozvojom základných kompetencií u žiakov prispievať k ich zamestnateľnosti.

Vymieňať si nadále informácie a skúsenosti z danej problematiky.

14. Vypracoval (meno, priezvisko)	PaedDr. Dagmar Pastorková
15. Dátum	18.3.2022
16. Podpis	
17. Schválil (meno, priezvisko)	Jaroslav Horváth
18. Dátum	18.03.2022
19. Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu

Príloha správy o činnosti pedagogického klubu

Prioritná os:	Vzdelávanie
Špecifický cieľ:	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
Prijímateľ:	Gymnázium Augusta Horislava Škultétyho, Školská 21, Veľký Krtíš, 990 01
Názov projektu:	Gramotnejšie gymnázium
Kód ITMS projektu:	NFP312011V632
Názov pedagogického klubu:	Klub učiteľov zameraných na rozvoj čitateľskej gramotnosti

PREZENČNÁ LISTINA

Miesto konania stretnutia: Gymnázium Augusta Horislava Škultétyho, Veľký Krtíš,

Dátum konania stretnutia: 17.3.2022

Trvanie stretnutia: od 13,40 hod do 15,40 hod

Zoznam účastníkov/členov pedagogického klubu:

č.	Meno a priezvisko	Podpis	Inštitúcia
1	Miroslava Babicová		Gymnázium A.H.Š. Veľký Krtíš
2	Martina Demeterová		Gymnázium A.H.Š. Veľký Krtíš
3	Miroslava Hrubčová		Gymnázium A.H.Š. Veľký Krtíš
4	Veronika Kollárová		Gymnázium A.H.Š. Veľký Krtíš
5	Dagmar Pastorková		Gymnázium A.H.Š.

			Veľký Krtíš
--	--	--	-------------

Meno prizvaných odborníkov/iných účastníkov, ktorí nie sú členmi pedagogického klubu a podpis/y:

č.	Meno a priezvisko	Podpis	Inštitúcia